

אות השיניים של צה"ל, בעיקר מהגדולות שבהן, הבלאי של המקדחות והמכשירים האחרים הוא גדול בצה"ל הרבה יותר מאשר בכל קליניקה פרטית. כמה רופאים ש"החרימו" ציוד רפואי יקר לקליניקה הפרטית שלהם כבר נתפסו.

איך משתחררים ממילואים?

כ מובן שאין לחשוך בכל רופאי השיניים הצבאיים או במרביתם. אולם מיט פר המיקרים שנתגלו או שידוע עליהם הוא גדול ומבהיל. אך מה שמדאיג יותר הוא יחס הסלחנות של שלטונות צה"ל, של הממונים על רפואת השיניים ושל חיל הרפואה בכלל.

צה"ל סובל באופן כרוני ממחסור ברופאי שיניים. לכן הוא מנסה לתת הטבות שונות לרופאים המיוכנים ללבוש מדים. בין יתר ההטבות: התעלמות ממעשי שחיתות וגניבות, במידה ואלה לא עוברים את הסטנדרטים המעוותים שנקבעו על ידי הצבא, "סוכריה" אחרת: שליחת רופאי צבאיים להשתלמות בחוץ-לארץ. אין מיקצוע צבאי אחר שצה"ל מממן את נסיעות בעליו לחוץ-לארץ, להשתלמות, כמו רופאי השיניים הצבאיים.

בקרוב רופאי השיניים בארץ, הנקראים לשירות מילואים, ידועה שיטה מיוחדת במינה כיצד להיפטר מהשירות. ידוע מיקרה של רופא אשר נקרא למילואים כמה פעמים, ולאחר כל שירות מילואים חיבר דו"ח שאותו העביר, בין היתר, גם למצ"ח, על מעשי שחיתות של רופאי שיניים צבאיים, בהם ניתקל במיסגרת שירות המילואים שלו. לאחר שני דו"חות כאלה, גילו שילטונות הרפואה של צה"ל כי הרופא עצמו חולה, וכי מחלתו אינה מאפשרת לו להמשיך לשרת כרופא. הוא שוחרר משירות מילואים. אותו רופא ידוע כאחד הרופאים הטובים והיקרים בארץ, ומחלתו אינה מפריעה לו להמשיך ולקבל חולים אזרחיים ולהרוויח כסף רב. מאז פרשת אותו רופא יודעים בצה"ל, כי כל רופא שיניים הרוצה להשתחרר ממילואים צריך להכיר דו"ח ולשלוח אותו למצ"ח. אז מובטח לו כי לא ייקרא למילואים. אין ספק כי אם לא ייערך טיפול שורש מהיר בתחום רפואת השיניים בצה"ל, ימשיכו החיילים לסבול ורופאי השיניים ימשיכו להתעשר על חשבון צה"ל.

לחייל-החובה כואבות ארבע וחצי סתימות במוצע - ועיקר המאמץ של צה"ל מוקדש לריפוי השיניים של מישפחות הקצינים

למה?

תשלום אישי, כמובן, התור שלהם במיט גרת הצבאית זו קדימה במהירות. מלבד אי הצדק הטמון בכך שבני מישפחות אנשי הצבא ועל חשבון חיילים המשרתים שירות חובה, מהווה הטיפול באזרחים מקור לפרטיות שחיתות, שהן אחד הנגעים החמורים במערכת טיפול השיניים בצה"ל.

ובמצ"ח (מיסטר צבאית חוקרת) נפתחו במשך השנים עשרות תיקים כנגד רופאי שיניים צבאיים וחיילים או חיילות המי שמשם כאסיסטנטים, אולם במצ"ח יודע עם כי תיקים אלה הם רק קצה הקרחון, ואינם משקפים את המצב לאמיתו. תור פעות רבות של טובות-הנאה לרופאים, מידי בני מישפחות הקבע, כדי לקדם את התור, כבר נתגלו ומיקרים רבים יותר לא נתגלו. פעמים רבות התגלה כי אזרחים שאינם שייכים לזכאי הטיפול על פי הוראות צה"ל, ושאין בני מישפחות צבאיים קבע, מקבלים טיפול במירפאות צבאיות. רופאים צבאיים, שיש להם קליניקה פרטית, נוהגים לזמן למירפאה הי צה"לית פציינטים פרטיים, הן משום ש החומרים היקרים נזקקים או על חשבון הצבא והן מטעמי נוחות גרידא.

בצה"ל גם התגלו מיקרים של גניבת חומרים ומכשירים עליידי רופאים צבאיים או רופאים במילואים. כמובן שהאובייקט הראשי לגניבות הוא הזהב, לו נזקקים רופאי השיניים בקביעות בעת הטיפול שהם מעניקים. ידועים מיקרים של רופאי שיניים העוסקים ביצירת תכשיטי זהב ומכירתם, מהזהב שאותו הם הצליחו לגנוב ממעבדות השיניים של צה"ל. אולם לא רק נוהג עוסקים חלק מרופאי השיניים הצבאיים. חומרים רבים אחרים הקשורים ברפואת שיניים ידועים כחומרים יקרים, ואלה נעלמים בכמויות עצומות ממירפ

לא אפשר לו לנסוע למירפאה, הוא חייב להתחיל את תהליך קביעת התור מחדש. ולהמתין שוב במשך חודשים. כך קורה שחיילים המתחילים בטיפול שיניים בצה"ל מגיעים לסוף השירות שלהם מבלי שהי טיפול הושלם כלל.

הבהלה לזהב

רם השיטה של קריאת רופאי שיניים למילואים אינה עומדת במבחן היערי לות. מרבית הרופאים נקראים לשירות מילואים מפוזר, במקום לבוא לתקופה של חודש, או ששה שבועות, ולשרת במירפאה באחת היחידות המרוחקות. הם נקראים אחת לשבוע לכמה שעות וחוזרים אחר כך לעיסוקיהם האזרחיים. כמובן, שרופא היודע כי עליו לחזור כעבור כמה שעות, להוריד את החלוק הצבאי וללבוש את החלוק האזרחי בקליניקה הפרטית שלו, ישתדל לגמור את עבודתו בצה"ל במהיר רות. התוצאה: מיספר הטיפולים שלו מצומצם, ובגלל הקצב המטורף גם איכותם אינה מהגבוהות.

בני מישפחות אנשי-הקבע, הזכאים ל טיפול שיניים במיסגרת צה"לית, משל מים עבור הטיפול שלהם. הם משלמים סכומים הפחותים בכ"ס 50 אחוז ממחירי הר שוק האזרחי, ובתשלומים נוחים המורדים במשך חודשים רבים, ולעיתים במשך שנים, ממשכורת ראש המישפחה. רבים מבני מישפחות הקבע נתקלו בתור האי רוך בצה"ל וגילו גם דרכים להיפטר מתקופת ההמתנה הארוכה. לרופא הצה"לי שלהם יש קליניקה פרטית. משום מה, אם הם נקשרים אליו כדי לקבל חלק מהטיפול בקליניקה הפרטית שלו, תמורת

בודדים, בעבודות פרטיות. לכל אחד מהם יש קליניקה פרטית, או שהוא שותף בקליניקה כזו. הדבר הוא בבחינת סוד גלוי בחיל הרפואה של צה"ל, ורופאי השיניים הצבאיים אינם מתביישים להודות בכך בגלוי. היום משרתים בצה"ל רק שני רופאי אים מבוגרים, הנושאים בכיסם אישור מראש אכ"א לעבודות פרטיות. כל היתר עוברים על החוק, בידיעת ד"ר מלינג וד"ר מיכאלי.

יו גם הסיבה האמיתית לכך שמירפאות השיניים של צה"ל נסגרות בשעת בוקר מוקדמת ורופאי השיניים נעלמים מהבסיס כבר בשעות הצהריים. עליהם למהר לקליניקות הפרטיות שלהם, לטפל בחולים הי אזרחים, המשלמים כסף רב עבור הטיפול, וכל זאת בעת שחייל ממתין כשהוא מת ייסר בכאב שיניים.

למרות שהחיילים עצמם אינם מרגישים בזאת, התפתחה רפואת השיניים של צה"ל בצעדי-יעקב בשנים האחרונות. מירפאות שיניים צצו בכל מקום, ובתל-השומר ניכנה המכון הסטומטולוגי, אחד המכונים המי שוכללים ביותר במזרח התיכון לרפואת שיניים. כימעט שאין רופא שיניים בארץ שיצא להשתלמות בחוץ-לארץ ושלא עשה זאת על חשבון צה"ל. גם הד"ר מלינג עצמו שהיה תקופות ארוכות בארצות-הברית והתמחה שם, במיסגרת שירותו הצבאי, במחלות חניכיים.

ארבע ניידות משוכללות, עם כל הציוד הדרוש לריפוי שיניים, מוגני-אוויר ומצי למות רנטגן, נרכשו בגרמניה והוצבו בבסיס סיסי צה"ל מרוחקים. גם דרגות הוענקו בשפע. בעוד שלפני 20 שנה היה רופא

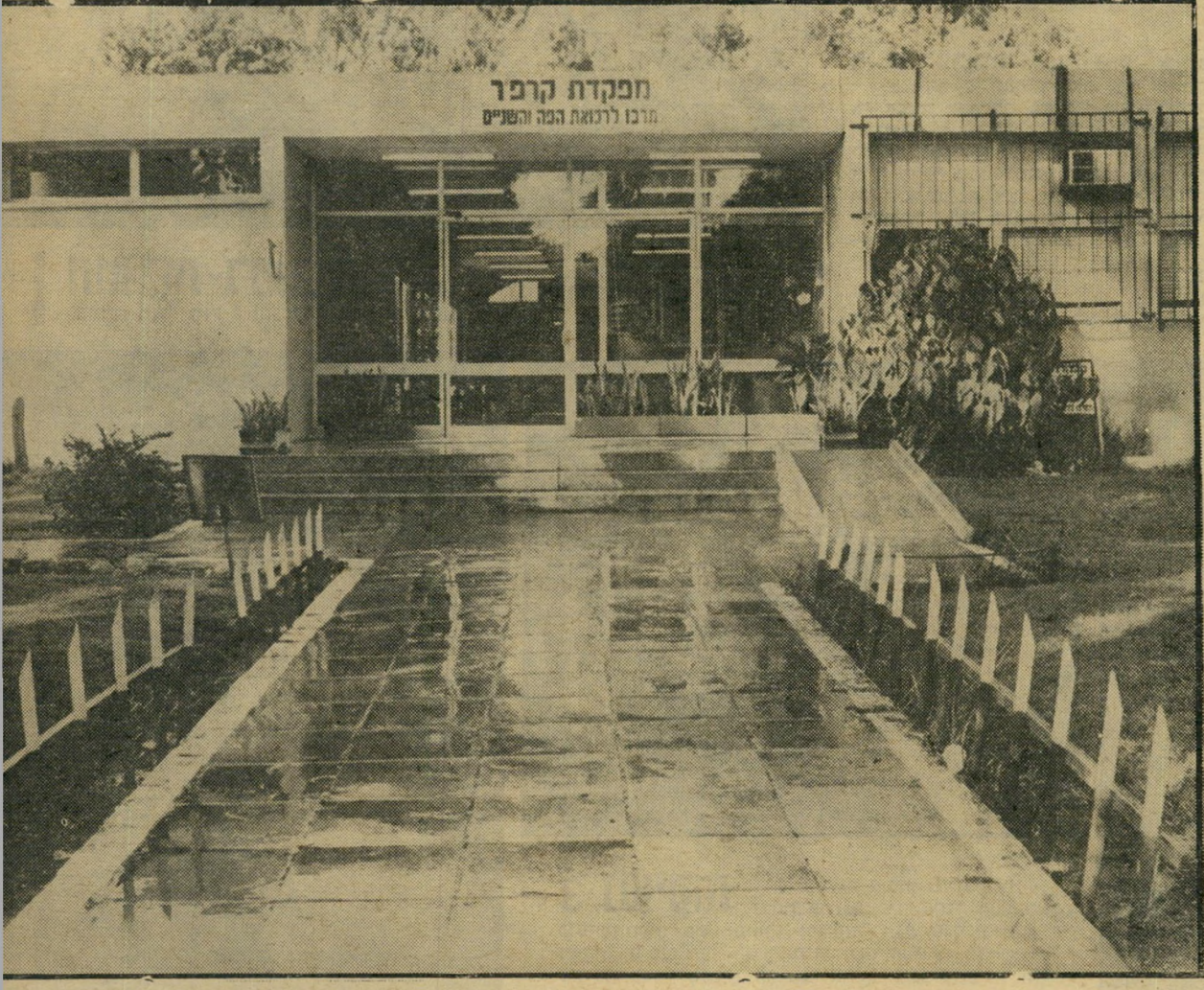

קפ"ר מיכאלי קרפור - סתימת חורים

השיניים הראשי של צה"ל בדרגת רבי סוף, היום הוא נושא בדרגת אלוף-מישנה. נקבע גם תקנים לטיפול שיניים צה"לי. טיפול אמבולטורי, טיפול של עזרה-ראשוני נה במיקרה של כאבים, ניתן, על פי הספר, ללא הגבלה לכל חיילי צה"ל. זאת, כמובן, לאחר שהחייל הצליח סוף-סוף להגיע ל רופא השיניים. לגבי טיפולים מסוג אחר, כטיפולי שורש וכתרים, נקבע כי לכל חייל מגיעים שני כתרים על כל שנת שירות. בנוסף לכך, מגיע לו מספר בלתי- מוגבל של כתרים, במידה ושיניו נשברו במיסגרת פעילות צבאית. כדי לקבל זאת, חייב מפקדו הישר של החייל להעיד ולחתום כי אמנם השן של החייל נשברה בעת פעילות מיבצעית או בזמן אימונים ולא בעת חופשה בבית.

לגבי המיכסה של שני כתרים על כל שנת שירות, כשאין הנוק נגרם בזמן שירות מיבצעי, יכול אמנם החייל לקבל שירות זה, אולם רק על הניר: הוא חייב לטיל כמה פעמים למירפאת השיניים, ורק אז לקבוע תור. בדרך כלל התור הוא ארוך במיוחד, ונמשך כמה חודשים, משום שהרופאים עסוקים, בזמן המצומצם שבו הם עובדים, גם בטיפול בבני מישפחות חיילי-הקבע וגם בפנסיונרים של הצבא.

כאשר מצליח החייל לזכות בתור הראשון, כחצי שנה לאחר שביקש זאת, הוא מקבל טיפול ראשוני. אולם הטיפולים הבאים נקבעים שוב בריווחי זמן של כמה חודשים. הוראות צה"ל קובעות כי אם החייל לא מגיע בזמן לטיפול, גם אם הוא לא מגיע בזמן שלא באשמתו, אלא בגלל פעילות מיבצעית או משום שהמפקד שלו

זמרכז לרפואת הפה והשיניים של צה"ל בתל-השומר